

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Enhed: Kommunalret
Sagsbeh.: Linnea Withøft Nielsen
Koordineret med: SBM
Sagsnr.: 2025 - 2399
Dok. nr.: 321572
Dato: 10-04-2025

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
Samråd i Folketingets Socialudvalg sammen med social- og boligministeren den 9. maj
2025 kl. 12.30
Taletid: ca. 7 minutter – Antal ord: 801

Samråd om tilsynssager om kommuners pligt til at fastsætte sagsbehandlingsfrister på socialområdet

Tak for ordet.

De samrådsspørgsmål, som skal besvares i dag, viser grundlæggende, hvad der nogle gange sker, når regler møder virkeligheden – og når 98 kommuner skal implementere dem.

Dagens samrådsspørgsmål tager udgangspunkt i et stort antal tilsynssager om den sociale retssikkerhedslovs § 3, stk. 2, som tilsynet i Ankestyrelsen har arbejdet med i lidt over to år.

13 af disse tilsynssager har desuden været indbragt for Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Samlet set har Ankestyrelsens tilsyn på baggrund af den generelle udtalelse haft sager fra 54 af landets kommuner om netop denne regel.

Min besvarelse af dagens samrådsspørgsmål vil derfor tage udgangspunkt i dette sagskompleks.

[Generelt om kommuners pligt til at følge loven]

Det er afgørende i et retssamfund, at offentlige myndigheder overholder reglerne. Det gælder selvfølgelig også kommunerne.

Derfor er det naturligvis bekymrende, at problemerne med at overholde retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, har stået på længe og i mange kommuner.

Det er dog vigtigt for mig at understrege, at der ifølge ministeriets oplysninger ikke er noget, der tyder på, at problemerne skyldes manglende vilje til at følge loven i landets kommuner. Jeg vil komme nærmere ind på dette senere.

[Ankestyrelsens tilsynssager]

Jeg vil nu kort redegøre for det sagskompleks i Ankestyrelsen, som er baggrund for, at vi sidder her i dag.

Ankestyrelsen afgav den 15. december 2023 en generel udtalelse om, hvordan reglerne om sagsbehandlingsfrister skal forstås.

Udtalelsen blev til, fordi tilsynet havde modtaget flere henvendelser om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Og problemerne med at overholde reglen blev vurderet til at være landsdækkende.

Som led i arbejdet med udtalelsen gennemgik
Ankestyrelsen alle kommunernes hjemmesider med
sagsbehandlingsfrister.

Ankestyrelsen har som følge af den generelle udtalelse
fra december 2023 oprettet tilsynssager vedrørende i alt
54 kommuner.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har som øverste
tilsynsmyndighed set på nogle af de tilsynssager, som
Ankestyrelsen har afsluttet.

[Ministeriets tilsynssager]

Det skyldes, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 29. juni 2024 modtog en henvendelse fra to borgere.

Henvendelsen drejede sig blandt andet om Ankestyrelsens behandling af tilsynssagerne om sagsbehandlingsfrister og om, hvordan reglen i retssikkerhedsloven skal forstås.

På baggrund af henvendelsen anmodede Indenrigs- og Sundhedsministeriet Ankestyrelsen om oplysninger i de konkrete tilsynssager, som på daværende tidspunkt var afsluttede i Ankestyrelsen. Det drejer sig som sagt om 13 tilsynssager.

Ministeriet kan nemlig først tage en tilsynssag op, når Ankestyrelsen har udtalt sig i sagen, eller har afvist at udtale sig.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har gennemgået de 13 tilsynssager.

Sagerne viser, at der i flere tilfælde stadig er tvivl om forståelsen af lovgivningen i kommunerne. Dette selvom, Ankestyrelsen i den generelle udtalelse har vejledt om reglerne.

[Ministeriets tilsyn]

Ministeriet kan rejse en sag, hvis ministeriet vurderer, at sagen er generel, principiel eller har en alvorlig karakter.

Ministeriets tilsyn er således rettet mod sager, der har væsentlig betydning for styringen og koordineringen af Ankestyrelsens praksis.

Ministeriet kan f.eks. tage en sag op, hvis Ankestyrelsens vejledende udtalelse ikke er korrekt.

Ministeriet har vide rammer for at vurdere, om der er anledning til at tage en sag op.

[Ministeriets vurdering af sagerne]

Ministeriet har ikke fundet anledning til at tage tilsynssagerne om sagsbehandlingsfrister op til behandling.

Det skyldes, at der ikke er udsigt til, at ministeriet kan komme til et andet resultat end Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har i 11 ud af 13 af de sager, som ministeriet har kigget på, konstateret, at kommunen har handlet i strid med loven. Det drejer sig f.eks. om sager, hvor kommunen mangler at offentliggøre sagsbehandlingsfrister for visse sagsområder.

Og som jeg nævnte tidligere, har Ankestyrelsen allerede vejledt, hvordan reglerne skal forstås.

[Det videre forløb]

Som social- og boligministeren har oplyst i dag, er der blevet sendt et orienteringsbrev til samtlige kommuner om, hvordan pligten til at offentliggøre sagsbehandlingsfrister skal administreres.

Orienteringsbrevet bygger oven på den vejledning, der allerede ligger i Ankestyrelsens tilsynsudtalelser.

Der er hermed yderligere præciseret, hvordan reglen skal administreres af kommunerne.

Samlet set mener jeg, at Ankestyrelsen i denne sag har opfyldt sine forpligtelser som tilsynsmyndighed.

Der er foretaget et stort arbejde igennem lang tid for at skabe klarhed over reglerne.

Og der er rejst tilsynssager over for rigtig mange kommuner.

På baggrund af Ankestyrelsens generelle udtalelse, og Social- og Boligministeriets orienteringsbrev til alle kommuner, er det min forventning, at kommunerne fremover vil leve op til reglen.

Ankestyrelsen vil naturligvis stadig være opmærksom på, om der er sager, der giver anledning til, at tilsynet griber ind.

Tak for ordet.